

διακρίνη τὰς χαρακτηριστικὰς τῆς ἐργασίας τοῦ καλλιτεχνήματος.

Δύο κυρίως τρόποι ἐργασίας παρετηρήθησαν μέχρι τοῦδε ἐν ταῖς κόραις τῆς Ἀκροπόλεως, ὁ μὲν τυπικώτερος καὶ αὐστηρότερος, ἢ κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ κ. Σοφοῦλη ἂ κ α δ ἦ μ α ἰ κ ὅ ς, ὁ δὲ μάλλον ἀνειμένος καὶ οἰκειότερος πρὸς τὴν φυσικὴν ἀλήθειαν, ὅστις ἐθεωρεῖτο μέχρι τοῦδε ὡς ἔχει γνήσιον τῆς Ἀττικῆς προῖον, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ἐργαστηρίων τῆς Χίου καὶ Σάμου εἰσηγμένος. Ὁ κ. Σοφοῦλης καὶ ὡς χαρακτηριστικὰ ἑκατέρου τῶν τρόπων τούτων ἀνευρίσκει ἐτέρας ιδιότητας, ἢ τὰς ὑπὸ τῶν ἄλλων παραδεδεγμένας, καὶ ἀμφοτέρους θεωρεῖ ὡς αὐτόχθονας ἀνευρίσκων τὴν ἀρχὴν ἀμφοτέρων ἐν τοῖς παναρχαίοις ἀττικοῖς γλυπτικοῖς μνημείοις, ὧν ἡ τέχνη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξῶθεν εἰσηγμένη.

Τίνα τελικὴν γνώμην θὰ ἐκφέρῃ περὶ τούτων ἡ ἐπιστήμη, εἶνε πρόωρον νὰ εἴπῃ τις ἀπὸ τοῦδε. Ἄλλ' ὁ ἀναγινώσκων τὸ ἔργον τοῦ κ. Σοφοῦλη πείθεται καὶ ὅτι ὅπως ἔπρεπεν ἐζήτησε τὸ ἀληθές, καὶ ὅτι οἱ ἰσχυρισμοὶ αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ἀναιρεθῶσιν ἐκ τῶν παραχρῆμα, οὔτε ἀποδεκτοὶ γενόμενοι νὰ μὴ παραστήσωσι τὴν ἱστορίαν τῆς πρὸ τοῦ Φειδίου τέχνης ὑπὸ νέαν ὄλως ὄψιν. Ω*

Ἐκ τοῦ κατ' αὐτὰς ἐκδιδόμενου Ἡμερολογίου τοῦ Ῥωμῆροῦ, ἐλάχιστον δείγμα τοῦ ὅλου εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τοὺς κάτωθι σατυρικοτάτους στίχους, οὓς παρεχώρησεν ὁ δημοφιλὴς ποιητὴς μετὰ φιλικῆς εὐμενείας εἰς τὴν Ἑστίαν.

Η ΤΙΜΗ

Λόγω τιμῆς σιχαίνομαι τὴν ὀχληρὰν τιμὴν,
ὡς σήμερα ἐκ μέρους τῆς δὲν εἶδα συνδρομῆν.
Μ' αὐτὴν ματαίως ἤλπισα χρυσᾷ Κολυχίδος δέρατα,
ἐπέινασα καὶ μούδωσα νὰ φάγω ξυλοκέρατα,
ἄρρώστησα κι' οὐδὲ ψυχῇ γιὰ μένα δὲν ἐρώτησε,
ἀπὸ τὴν δίψα ἄλυσασα κι' αὐτὴ γολῆ μ' ἐπότισε,
μ' ἐπλήγωσαν κ' ἐκ τῶν πληγῶν καμμίαν δὲν ἐπούλωσε,
μ' ἐγύμνωσαν καὶ μὲ τὸ φῶς τῆς Δόξης μ' ἐκουκούλωσε,
ἐσκέφθην κ' εἰς συλλογισμοὺς δὲν μ' ἔφερε κρυφίους,
ἀπέθανα καὶ μ' ἔθαψαν χωρὶς ἐπιταφίους,
ἄλωτος ἐσκουλήχιαξα 'στοῦ τάφου μου τὸ γῶμα
κι' ἐκεῖν' ἢ στρίγγλα ἢ Τιμὴ καὶ πρώτη παληοβρωμά
ἕναν παπᾶ δὲν πλήρωσε νὰ δεηθῇ νὰ λυώσω
κι' ἀπὸ σαρκὸς ἀμαρτωλῆς τὸ βᾶρος νὰ γλυτώσω.
Γοργὸς γοργὸς πουσέδραμα μετὰ πολλῶν ὁμοίων
νὰ πάρω θέσιν 'στὸ γνωστὸν τοῦ Χάρωνος πορθμεῖον,
κι' ἐκεῖνος μ' ἐξεκούμπισε μὲ τρεῖς κλωτσιαῖς 'στὰ πίσω
γιατὶ τὰ βαρκαδιάτικα δὲν εἶχα νὰ μετρήσω.
'Εσίμωσα 'στὰ βράζοντα καζάνια τῆς κολάσεως,
ὅπου καθένας ψήνεται ἀμαρτωλὸς τῆς πλάσεως,
καὶ δὲν εὐρέθη διάβολος σ' αὐτὰ νὰ μὲ πετάξῃ
κι' ὁ Σατανᾶς δὲν ἔστρεψε στυγμὴν νὰ μὲ κυτᾶξῃ.
Καὶ τέλος τὴν ἐξώπορτα κτυπῶ τοῦ Παραδείσου
νὰ δῶ τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ, νὰ βρῶ τὸν ἄγγελό μου,
κι' ὁ κλειδοκράτωρ καὶ φρουρὸς μου φώναξε «χρεμίσου»

καὶ μούσπασε μὲ τὰ κλειδιά τὸ ξεροκαύκαλό μου.

Καὶ τότε πλέον μὲ βοήθῃ ἐδόθησα μεγάλην :

«ὦ Παντοκράτορ. Ὑψίστε, ἀνάστησέ με πάλιν,
κι' ὀρκίζομαι 'στους κυανοὺς τῶν οὐρανῶν σου θόλους
πῶς σὰν Ῥωμῆος τὸ χρέος μου κι' ἐγὼ θὰ ἐκπληρώσω,
καὶ μὲς 'στὰ μούτρα φτύσε με μ' Ἀγγέλους καὶ διαβόλους
ἂν ἕνα οἰονδήποτε Ταμεῖον δὲν σουφρώσω».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΗΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΛΕΣΣΕΦ

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἀρχαιολογικά

Κατὰ τὴν δημοσίαν συνεδρίασιν τῆς ἐνταῦθα Γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς τὴν γενομένην τὴν 9 ἑνεστώτος Δεκεμβρίου, ὁ ἑταῖρος αὐτῆς κ. Μαξιμιλιανὸς Μάγερ ὠμίλησε περὶ τινῶν ἐν Ἐλευσίνι εὐρεθέντων ἀγαλμάτων Ῥωμαϊκῶν χρόνων, ὧν ἡ τεχνικὴ κατασκευὴ δεικνύει ὅτι ἀνήκον εἰς τὸ ἀέτωμα τινὸς τῶν κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοῦ ἀνεγερθέντων κτιρίων. Τινὰ ἐκ τῶν ἀγαλμάτων τούτων ἀπεδείχθησαν ἤδη πρὸ ἱκανοῦ χρόνου ὡς ἀπομίμησις ἐν μικρῇ μεγέθει τῶν ἀετωμάτων τοῦ Παρθενῶνος, ἕτερα δὲ ὁ κ. Μάγερ ἀνεγνώρισεν ὡς ἀνήκοντα εἰς ἀέτωμα, ἐν ᾧ παρίστατο ἡ ἀρχαγὴ τῆς Περσεφόνης ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος, κατ' ἀπομίμησιν παλαιότερου τινὸς ἔργου πιθανῶς. Ἐπειδὴ δὲ πολλὰ ἐκ τῶν ἀγαλμάτων τοῦ συμπλέγματος ἐλλείπουσιν, ὁ κ. Μάγερ προσεπάθησεν ἐξ ἐτέρων ὁμοίων παραστάσεων ἐπὶ ἀγγείων νὰ ὀρίσῃ τὰ παριστάμενα πρόσωπα καὶ τὴν πιθανὴν θέσιν αὐτῶν ἐν τῷ ἀέτωματι. Μετ' αὐτὸν ὁ προεδρεύων τῆς συνεδρίασεως διευθυντὴς τῆς σχολῆς κ. Δαίρπεφελδ διέλαβε διὰ βραχείων περὶ τῶν κατὰ τὴν ὑπ' αὐτὸν διευθυνομένην παρὰ τὴν Πύυκα ἀνασκαφῆν γενομένων ἀνακαλύψεων

ἐν συνόλῳ καὶ περὶ τοῦ τελικοῦ αὐτῆς ἀποτελέσματος. Ἀφοῦ ἡ ζητουμένη κρήνη ἡ δεξαμενὴ δὲν εὐρέθη κατὰ τὸ πιστευθὲν πέρασ τοῦ ἀρχαίου ὑδραγωγείου, ἡ ἀνασκαφὴ ἠκολούθησε τὴν διευθυνσιν τῆς ἀρχαίας πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν ἀγούσης ὁδοῦ, ἧς τὸ πλάτος εἶνε πρὸς μὲν 5 μέτρα, πρὸς δὲ ὀλιγώτερον μέχρι 3,50 μ. Δεξιόθεν τῆς ὁδοῦ ταύτης εὐρέθη μικρὸν ἱερὸν καὶ νεωτέρα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χώρου ὠκδομημένη λέσχη ἐκτεινομένη ὑπὸ τὴν σημερινὴν ὁδὸν μέχρι σχεδὸν τοῦ βράχου τῆς Πνυκὸς καὶ ἕτερα οἰκήματα ἰδιωτικά. Ἀριστερόθεν δὲν ὑπῆρχον οἰκήματα καθ' ἃ μέρη τοῦλάχιστον ἐξετάθη ἡ ἀνασκαφὴ, ἀλλ' ἀσκεπὴς γῶρος κλιμακῶδον ἀνυψούμενος. Νοτιώτερον κατὰ τὴν αὐτὴν πλευρὰν τῆς ὁδοῦ εὐρέθησαν τὰ εῤρειπία ναϊδρίου μετὰ τοῦ περιβόλου αὐτοῦ, ὅπου, ὡς ἐκ τῶν εὐρεθέντων ἐπιγράφων ἀναθημάτων φαίνεται, ἦτο Ἀσκληπιεῖον. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ διέρχεται εὐρεία ὑπόνομος, εἰς ἣν ἐκβάλλουσι πλείοι ἀλλὰ μικρότεροι καὶ δύο ἰσομεγεθεῖς πρὸς αὐτὴν. Τῶν τελευταίων τούτων τὴν διεύθυνσιν ἀκολουθήσασα ἡ ἀνασκαφὴ εὗρεν ὅτι τὸ γνωστὸν κτιστὸν μέρος τοῦ ἀρχαίου ὑδραγωγείου δὲν συνείχετο ἀρχῆθεν μετὰ τοῦ ἐν τῷ βράχῳ τῆς Πνυκὸς λελαξευμένου, ἀλλ' ὅτι κάμπτον κατ' ὀρθὴν γωνίαν ὑπὸ τὴν σημερινὴν ὁδὸν ἐκβάλλει αὐτοῖς εἰς μεγάλην δεξαμενὴν, ἧς ἡ 10 μέτρων μήκος ἔχουσα δυτικὴ πλευρὰ εἶνε ἐσκαμμένη ἐν τῷ βράχῳ τῆς Πνυκὸς διασώζουσα μέχρι τούδε τὸ ἐπίχρισμα αὐτῆς. Ἐν νεωτέροις δὲ χρόνοις ἐγκαταλειφθείσης τῆς δεξαμενῆς ταύτης διωχθέντος μέρους μὲν τοῦ ὕδατος διὰ τοῦ ἐν τῷ βράχῳ τῆς Πνυκὸς λελαξευμένου ὀχετοῦ, μέρος δὲ δι' ἑτέρου ὀχετοῦ ἐκ πηλίνων σωλῆνων συνδεδεμένων διὰ μαλύδδου μετ' ἀλλήλων, ὅστις ἐκτείνεται κατὰ τὴν πρὸς ἀνατολὰς πλευρὰν τῆς σημερινῆς ὁδοῦ. Ὅτι δὲ αὐτὸθι παρὰ τὴν δεξαμενὴν ἦτο καὶ ἡ κρήνη, ὀνομαστὴς νὰ συμπεράνη μετ' ἀσφαλείας ἐκ τούτου, δὲ ἐκ τῶν πολλῶν εὐρεθέντων μικροτέρων ὀχετῶν οὐδεὶς εἶνε κατεσκευασμένος πρὸς διαχέτευσιν πόσιμου ὕδατος, ὥστε εἶνε ἀνάγκη νὰ δεχθῆ τις ὅτι τὸ πόσιμον ὕδωρ ἐξέρρεε διὰ κρουῶν ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς δεξαμενῆς μὴ διαχετευόμενον περαιτέρω. Ἐπειδὴ δὲ τὸ τε ὑδραγωγεῖον καὶ ἡ δεξαμενὴ καὶ ἐκ τοῦ ὕλικου καὶ ἐκ τῆς κατασκευῆς ἀποδεικνύονται ὅτι προέρχονται ἐκ πολλῶν ἀρχαίων χρόνων, πιθανώτατα τῶν κατὰ Πεισίστρατον, πᾶς ὁ δεξιόμενος ὡς ἀληθῆ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Παισανίου τὴν κατὰ τούτο τὸ μέρος τοποθετοῦσαν τὴν περίφημον Ἐνεάκρουνον, εἶνε ἀνάγκη νὰ θεωρησῆ τὸ διὰ τὴν τοπογραφίαν τῶν Ἀθηνῶν σπουδαιότατον ζήτημα περὶ τῆς τοποθεσίας αὐτῆς ὡς λελυμένον διὰ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης. Τρίτος ὁ ὑποδιευθυντὴς τῆς σχολῆς κ. Βόλτερς ὀμίλησε περὶ τινῶν ἀναγλυφῶν εὐρεθέντων ἐνταῦθα ἐν Ἀμπελοκήποις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ὑπὸ τοῦ Fauvel ἐν τῇ περιοχῇ βυζαντινῆς ἐκκλησίας, ὠκδομημένης ἐπὶ τῶν εῤρειπίων ἀρχαίου ἱεροῦ μετὰ ὑπογεῖον κρύπτης. Τὸ σημερινὸν ὄνομα τῆς θέσεως τῶν εῤρειπίων τούτων καὶ μῦθος τις ἐπ' αὐτῶν θάλλουσα ἐφάνησαν ἱκανὰ τεκμήρια εἰς τὸν Fauvel νὰ ἐκλάβῃ αὐτὰ ὡς τὸ ἱερὸν τῆς ἐν Κήποις Ἀφροδίτης. Περὶ τούτων ἐπράγματευθῆ ἐκ νέου ὁ Γάλλος ἀρχαιολόγος Σολομὸν Ραῖναξ ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς ἐνταῦθα Γαλλικῆς σχολῆς, ἰσχυρισθεὶς ὅτι τὰ εῤρειπία ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Μελιχίου Διός, τῆς Γῆς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, οὐ πρὸ ἐτῶν εὐρέθη ὅρας τις ἐν Ἀμπελοκήποις. Μνεῖαν τῶν εῤρειπίων τούτων ἀνεῦρεν ὁ κ. Βόλτερς καὶ ἐν τῷ περὶ τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν γαλλιστὶ γεγραμμένῳ συγγράμματι τοῦ Πιττάκη, καὶ πιθανὴν θεωρῶν καὶ δι' ἄλλους λόγους τὴν ἐξήγησιν τοῦ κ. Ραῖναξ, ἠγύθη ἕνα ἡ ἐνταῦθα Γαλλικῆς σχολῆς συνεχίζουσα τὸ ἔργον τοῦ Fauvel ἀναζητήσῃ καὶ ἐξερρηνήσῃ τὰ εῤρειπία τοῦ περιέργου τούτου ἱεροῦ.

Φιλολογικά

Ἐν ἡλικίᾳ ἑβδομηκοντα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἀπεβίωσε τὴν π. ἐβδομάδα ἐν Παρισίοις ὁ γεροῦσιαστὴς καὶ ἀκαδημαϊκὸς Τζῶν Λεμοῦν. Συντάκτης ἐπὶ ἔτη τῆς Ἐφημερίδος τῶν Συστητήσεων, διεκρίθη διὰ τὰ σύντομα ἀλλὰ νευρώδη καὶ καλλιτεχνικώτατα ἄρθρα του, τὰ ὅποια εὐλόγως θεωροῦνται πρότυπα εἰς τὸ εἶδος τῶν, ὅπως ὁ ἐργάτης τῶν ὀλιγώτερος τῶν Γάλλων δημοσιογράφων. Ὁ Τζῶν Λεμοῦν ἐγεννήθη ἐν Λονδίῳ τῷ 1815 ἐκ γονέων Γάλλων, διεδέχθη δ' ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ τὸν Ἰούλιον Ζανὲν τῷ 1875.

— Σταλεῖσα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως εἰς τὸν ἐνταῦθα Σύλλογον τῆς Ἀναπλάσεως, ἀνεγνώσθη τὴν π. Κυριακὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Νομικῆς Σχολῆς ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Μεσσωρᾶ, ἀνεκδότος περὶ Ῥενὰν διατριβῆς τοῦ ἐν Τεργέστῃ λογιου κ. Ἰωάννου Σκαλτσούνη.

— Ὑπὸ τὸν τίτλον «Semaine Athenienne», ἤρξατο ἐκδιδόμενον ἐνταῦθα γαλλιστὶ φιλολογικὸν περιοδικὸν δις τοῦ μηνὸς ὑπὸ τῆς κ. Ἀμαλίας Τσαπαλίδου.

— Τυπούμενα πολυτελέστατα ἐν Λεϊψίᾳ ἐκδίδονται προσεγῶς τὰ ποιήματα τοῦ κ. Κλέωνος Ραγκαβῆ εἰς ἕνα τόμον εἰκονογραφημένον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀλληγ». Τῆς συλλογῆς προτάσσεται ἐκτενὴς πρόλογος τοῦ ποιητοῦ.

— Ὁ Στέφανος Μαλλαρμέ, ὁ κορυφαῖος τῶν συμβολιστῶν ποιητῶν, ἐκδίδει προσεγῶς εἰς ἕνα τόμον ὅλα του τὰ ἔργα ὑπὸ τὸν τίτλον Στίχοι καὶ Πεζά.

— Ἀπεβίωσεν ὁ Γεώργιος Ἀσσέτ, εἰς τῶν ἰδρυτῶν τοῦ μεγάλου ἐν Παρισίοις ἐκδοτικοῦ καταστήματος.

— Εἰς τὴν γῆραν τοῦ Ἐρνέστου Ῥενὰν πρόκειται νὰ πονημηθῆ σύνταξις, τοῦ συγγραφέως τοῦ Βίου τοῦ Ἰησοῦ οὐδεμίαν σχεδὸν καταλιπόντος περιουσίαν. Ὡς ἀκαδημαϊκὸς καὶ καθηγητὴς ὁ Ῥενὰν ἐκέρριξε 9,000 φράγκα κατ' ἔτος, ἐλάχιστα δ' ὄψελετο, ὡς λέγεται, ἐκ τῶν συγγραμμάτων του, ἀντὶ εὐτελῶν δικαιοματῶν παρέχων αὐτὰ εἰς τοὺς ἐκδότας.

Ἐπιστημονικά

Ἡ ἐν Ἀθῆναις Ἐπιστημονικὴ Ἐταιρία ἐπανηγύρισε τὴν π. Τρίτην, συγκαλέσασα τοὺς ἐταίρους αὐτῆς εἰς ἕκτακτον συνεδρίασιν, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Πανεπιστημίου, τὴν ἑβδομηκονταετηρίδα τοῦ Παστέρ. Λόγους ἐγκωμιστικoὺς ἐξεφώνησαν οἱ κ. κ. Ῥήγας Νικολαΐδης καὶ Τιμολέων Ἀργυρόπουλος.

— Ὁ καθηγητὴς κ. Σ. Λάμπρος ἐκάμεν ἐσχάτως ἐν τῷ Παρθενῶν διαλέξεις περὶ τῆς ἀγορᾶς τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν καὶ περὶ τῆς ἀγορᾶς τῆς ἀρχαίας Ῥώμης, θέλει δὲ ὀμιλήσῃ βραδύτερον περὶ τοῦ Ἱπποδομοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τὰς διαλέξεις τοῦ κ. Λάμπρου συνοδεύουσι προβολαὶ καλλιτεχνικωτάτων φωτεινῶν εἰκόνων.

Καλλιτεχνικά

Ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Καλλιτεχνικὴ Ἐνωσις» συνέστη κατ' αὐτὰς ἐν Ἀθῆναις σωματεῖον ἐκ καλλιτεχνῶν, φοιτητῶν καὶ ἐρασιτεχνῶν, σκοπὸς τοῦ ὁποῖου εἶνε ἡ ἀνάπτυξις τοῦ παρ' ἡμῖν καλλιτεχνικοῦ αἰσθητικῆς διὰ δημοσίῳ ἀναγνωσμάτων, ἐτησίῳ Ἐκθέσεων, ἐκδρομῶν κτλ.

— Ἐν ἀκμαίᾳ ἡλικίᾳ ἀπεβίωσεν ὁ παρ' ἡμῖν διαπρεπὴς γλύπτης Ἰωάννης Βιτσάρης.

Μουσικά

Ὁ Βέρδης συνέθεσε νέαν νεκρικὴν ἀκολουθίαν, ἐκτελεσθεῖσαν τὸ πρῶτον ἐν Βιέννῃ. Περὶ αὐτῆς ἀποφάνονται εὐφημότατα αἱ βιενναῖαι ἐφημερίδες.